

Kursprogram

FUNKSJONELLE MAGE-TARMSYKDOMMER

Dag 1 Møteleder Jan – Gunnar Hatlebakk

08:30 – 08:45 Åpning ved kursledelsen

08:45 – 09:30 Begrepet «funksjonell sykdom» - ROMA kriteriene, hvor funksjonelt er det? (JG Hatlebakk)

09:30 – 10:00 Kasuistikk. Diff. diagnose irritable tarm syndrom (Trygve Hausken)

10:00 – 10:30 Pause

10:30 – 11:00 Diagnostiske verktøy – laboratorieundersøkelser (JGH)

11:00 – 11:30 Diagnostiske verktøy – billeddiagnostikk inkl MR eksempler (TH)

11:30 – 12:00 FODMAP-reduisert kost (Hanna F Dale)

12:00 – 13:00 Lunsj

13:00 – 13:45 Medikamentell behandling ved IBS – symptomstyrt behandling (JGH)

13:45 – 14:30 Tarmfloraens betydning og fmt, praksis, avføringsprøver (Tarek Mazzawi)

14:30 – 15:00 Pause

15:00 – 15:30 Kasuistikk. Matvareallergi og matvareintoleranse (Gülen Arslan Lied)

15:30 – 16:00 Cøliaki og (non-cøliaki-)glutenintoleranse (Gülen Arslan Lied)

16:00 – 16:30 Kasuistikk (TH)

Dag 2 Møteleder Jan-Gunnar Hatlebakk

08:30 – 08:45 Oppsummering Dag 1 (JHG)

08:45 – 09:15 Kasuistikk. Dyspepsi og refluks (Vernesa Dizdar)

09:15 – 10:00 Diagnostiske verktøy ved utredning av dyspepsi (Dag Andre Sangnes)

10:00 – 10:30 Pause

10:30 – 11:00 Ultralyd ved funksjonell dyspepsi (TH)

11:00 – 11:30 Funksjonelle spiserørssykdommer (JGH)

11:30 – 12:00 Kasuistikk (JGH)

12:00 – 13:00 Lunsj

13:00 – 13:45 Hypnoterapi og kognitiv adferdsterapi (Espen Øvrehus).

13:45 – 14:15 IBS-skole: Pasientopplæring og mestring av egen helsetilstand (Birgitte Berentsen)

14:15 – 14:30 Pause

14:30 – 15:00 Oppsummering, kursprøve og evaluering

Senterleder:

Prof. Jan Hatlebakk, MD., PhD

Tel: 55 97 29 70

jan.gunnar.hatlebakk@helse-bergen.no

Koordinator :

Birgitte Berentsen, PhD

Tel: 55972999/91545159

birgitte.berentsen1@helse-bergen.no

Postadresse:

NKFM, Medisinsk Avdeling

Haukeland Universitetssykehus, 5021 Bergen

www.helse-bergen.no/no/NKFM